

TRØNDELAG
BONDELAG

FORSLAG

Arbeidsplan

mars 2021 – mars 2022

Forslag til årsmøtet i Trøndelag Bondeklag
2021 fra fylkesstyret i Trøndelag Bondeklag

Innledning

Trøndelag Bondelag hadde konstituerende årsmøte 3. desember 2019 med påfølgende ledermøte 4. desember 2019 hvor grunnlaget for visjon og strategisk plan ble lagt. Strategiplanen er fireårig, mens arbeidsplanen er for ett arbeidsår og gjelder både for fylkesleddet og lokallagene.

Trøndelag Bondelag har 9100 medlemmer. Fylkeslaget har 64 lokallag. Fylkeslaget har en egen administrasjon med kontorsteder i Steinkjer og Trondheim.

2020 ble et år hvor mye av aktiviteten ble basert på situasjonen rundt pandemien med korona-viruset. Vi bærer med oss erfaringer fra dette året og pandemien med oss inn i 2021. Om aktiviteter legges til en digital arena eller en fysisk arena vi avveies mot anbefalinger fra Folkehelseinstituttet og føringer fra myndighetene også dette arbeidsåret. Høsten 2021 er det igjen Stortingsvalg og mye av fokuset og aktivitetene vil rettes mot dette. Våren 2021 er det et jordbruksoppgjør som det er store forventninger til. 2021 er jubileumsår for Norges Bondelag – 125 år.

Trøndelag Bondelag sitt «visjonsfjøs»

Det trønderske landbruket tuftes på den norske landbruksmodellen med de fire grunnpilarene:

- Jordbruksforhandlinger
- Markedsordninger
- Juridiske virkemidler
- Importvern

Trøndelag Bondelag sitt arbeid bygger på verdiene

- Samhold
- Solid
- Engasjert
- Kunnskap
- Bærekraft

Fokusområder Trøndelag Bondelag mars 2021 - mars 2022:

Mål

- Bauta i Norsk Landbruk
- Stort geografisk område med mange bønder og produksjoner

Kjerneområder:

- Vi jobber for bondens inntekt, trivsel og velferd, grunneierens rettigheter og økt matproduksjon på norske ressurser.
- Å gi økt kunnskap om det mangfoldige og innovative trønderske landbruket til befolkningen er viktig for oss.

Øvrige strategier fra ledermøtet 4. desember 2019: Visjonær, Tydelig stemme, Færre ledd til toppen, Tydelig enighet og samhold utad (brukt i arbaridplan 2020 – 2021) og Framsnakke oss selv hele tida.

Konkretisering strategier med tiltak – arbeidsplan mars 2021- mars 2022

Strategi: Synlig

Strategi	Tiltak
Med god medieplan 2021 – en plattform for god synlighet	Medieplan for saker, enkeltarrangement, kampanjer og aksjoner Aktiv hjemmeside og Facebook-side
I offentlig debatt – klare budskap, være raskt på banen	Uttalelser, debattinnlegg, kronikker Uttalelser til radio og TV Kommentarfelt og innlegg på Facebook Politiske møter Høringer Valg 2021 – egen plan for prioritert innsats
I jordbruksforhandlingene	Skape engasjement til «Foran Jordbruksforhandlingene» i lokallaga Vårkampanje fylke og lokallag Aksjonsplaner – gjennomføring hvis brudd
I jubileumsåret – Norges Bondelag 125 år	Følge opplegg fra Norges Bondelag
I «hverdagsbondelaget»	Henvendelser og bistand/henvisningskompetanse saker fra medlemmer og lokallag Fadderlagsordning, oppfølging og opplæring lokallagstillitsvalgte Beredskap Faktaark/kommunebrosjyrer om landbruket
I Skole – landbruk; kunnskapsformidling	Skolekontakter i lokallagene Markedsføre og bruke Den Grønne Skolen Gårdsbesøk/opplegg for skoleklasser Ta i bruk Landbruksspillet
Med Åpen Gård, på byggedager, «Kuslipp» og med «Stunt»	Oppfølging, planlegging, markedsføring og gjennomføring Åpen Gård i lokallaga Bistå/organisere stand på «Kuslipp» Rulleringsplan i sørdelen følges Bistå lokallag med byggedager etter forespørsel Traktorkaravane X søndag i advent «På hjul med fylkesleder» - sommerkampanje
Trøndersk Matfestival	Aktivitet på Barnas Matfestival Politikermåltid med faginnhold (MNL) Europeisk matregion 2022 (IGCAT)
Rekrutteringsprosjektet (Grønne næringer)	Digitale kampanjer Stand yrkesmesser ol (lokallagene), materiell og startpakker ROT Ta Utdanning 2022

Strategi: Slagkraftig og ryddig organisasjon

Strategi	Tiltak
Gode regionmøter, årsmøter og ledermøte	<p>Regionmøter - enhetlige, arena for lokallagene/talerør for å løfte lokale saker, grunnkunnskap jordbruksforhandlingene, motivere til innsats foran jordbruksforhandlingene, nettverk og inspirasjon.</p> <p>Årsmøter i lokallagene – oppfølging, skape lokalt engasjement.</p> <p>Ledermøte – engasjerende, konstruktivt og motiverende. Kunnskapsbygging.</p> <p>Fylkesårsmøte – attraktivt og engasjerende. Demokratisk arena.</p>
Motiverte tillitsvalgte i fylkestyre og lokallagsstyrer	<p>Opplæring fylkestyret – egen opplæringsplan; gradvis og tilpasset opplæring, grunnkunnskap jordbrukspolitikk, grunnkunnskap organisasjonen, organisasjonens planer, hjemmesiden, styreinstruksen, aktuelle tema.</p> <p>Lagbygging fylkestyret.</p> <p>God arbeids- og oppgavefordeling.</p> <p>God intern kommunikasjon med avklarte kommunikasjonsplattformer.</p> <p>Opplæring lokalt tillitsvalgte – opplæringsplan i årshjul.</p> <p>Fadderlagsordning tilpasset regionsamarbeid?</p>
Politisk arbeid	<p>Partiprogram Stortingsvalg – innspill, oppfølging</p> <p>Valg 2021 – Prioritert innsats – egen plan vedtatt</p> <p>Politikermøter – kunnskapsbygging, nettverksbygging og forståelse av bondens virkelighet.</p> <p>Fylkestinget – tilstedeværelse, «på» enkeltsaker før og under behandling.</p> <p>Kontakt i enkeltsaker.</p>
Medlemsverving og medlemspleie	<p>«På hjul med fylkesleder» - sommerkampanje</p> <p>Egen plan verveutvalget</p> <p>«Hverdagsbondelaget»</p>
Beredskap	<p>Oppdatert beredskapsplan</p> <p>Delta på aktuelle øvelser - kunnskapsbygging</p> <p>Nettverk i beredskapsorganisasjoner</p> <p>«Sammen for dyra»</p>

Strategi: Sterk i enkeltsaker – saker det settes ekstra fokus på dette arbeidsåret

I «Sterk i enkeltsaker» ligger også at vi skal ha god kunnskap om og evne til å bistå godt og effektivt i de fagområder vi dekker i bondelaget. Med å sette ekstra fokus på noen saker, så bidrar vi til å prioritere i hvilke saker innsatsen trengs mest/der vi ønsker å oppnå gode resultater det kommende arbeidsåret.

Strategi	Tiltak
Klima	Klimakalkulatoren – utrulling, opplæring Klimaplanen til landbruket – virkemidler
Landbrukssamvirke	Grunnkunnskap – forståelse – framsnakke Midtnorsk Landbruksråd – felles budskap, felles politikeropplæring
Små- og mellomstore bruk	Kunnskap om landbruk i hele landet, ressursgrunnlag, matberedskap, ... Virkemidler for å fremme økonomisk bærekraft
Landbruksplast	Leveringsavtaler, kunnskap om systemet Ryddekampanje. Omdømme. Hold Norge Rent-konferanse
Beitebruk og rovdyr	Forvaltning av fredet rovvilt Etablering av ulverevir i Jämtland Oppfølging i utsatte områder og nye områder med rovdyrangrep/nye rovdyr i området Rovbase – sikre reell kunnskapsbase
Gjerding	Gjerdeloven, gjerdehold, plikter og rettigheter Jernbane Innmark og rein
Jordvern	Utbygging av Europaveier og fylkesveier Samfunnsplaner og arealplaner kommuner Landbruksbygg - omdømme
Bærekraftstrategi	Innspill høring, oppfølging med aktuelle tiltak
Hjorteviltforvaltning	Oppfølging forprosjekt – etablering nytt prosjekt Mål om redusere konflikt mellom hjortevilt og landbruk
Kartlegging arealer til matproduksjon	Analyse konsekvenser soner og virkemidler Oppfølging og videre arbeid i prosjektet
Sterk jordbruksklynge	Oppfølging og tydelig retning i etablering av jordbruksklynge

Forskning/FoU	Skape enda større engasjement rundt Grønn Forskning Kunnskap om øvrig forskning som gjelder grønn næring/landbruk
Rekruttering til Grønne næringer	Videreutvikling av prosjektet, ny prosjektperiode
Dyrevelferd	Eget prosjekt i Trøndelag basert på prosjekt i Norges Bondelag Omdømme Holdninger
«Bybonde»	Eget prosjekt eller del av videreutvikling av rekrutteringsprosjektet

Strategi: Tilpasset maktstruktur

Strategi	Tiltak
Regionsamarbeid – hvordan?	Fadderlagsordning tilpasset regionene? Diskutere om vi skal tilpasse oss regioner som etableres politisk i Trøndelag og tilpasse fadderlagsordninga slik at fadder har en fast «sekretær» i adm til oppfølging av regionen? Behandle alle regioner likt – ikke konkurranse
Politikerne	Valg 2021 Stortinget – egen plan for prioritert innsats er vedtatt Kommunene – lokallagene – oppfølging planarbeid som arealplaner og temaplaner landbruk Fylkestinget – følge opp aktuelle saker, følge med planarbeid
Forvalterne	Statsforvalter – delta i landbruksforum, tenkeloft, ... Fylkeskommune – påvirke bruk av virkemidler, delta i prosjekter, ... Innovasjon Norge – prioriteringer IBU-midler, ... Landbruk – kommune, sikre operative og gode landbrukskontor ... Miljø – være «på» når det gjelder vann, forurensning, RMP, plast, klima Rovvilt – følge opp/med Rovviltnevd

<p>Etablere hensiktsmessige samarbeid/allianser (her må vi tydeliggjøre hva vi vil/ønsker med samarbeidet/alliansen – hvilke «broer» skal bygges og hvorfor)</p>	<p>Alliansepartnere forslagsliste/eksempler (må velge ut/prioritere hvem og hvorfor)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reindriftsnæringa (rovdyr) - Naturvernere (jordvern, små og mellomstore bruk, naturmangfold) - Dyrevernere (dyrevelferd) - Sjømatnæringa (rekruttering, fôrutvikling) - «Bloggerne» (kunnskapsformidling, holdninger) - Skogeierne (rovdyr, produktutvikling, viltforvaltning) - Jegerne (rovdyr, hjortevilt kanskje) - Entreprenører (fremmede og uønskede arter, jordvern) - Utbyggere (skredsikring, opprettholde matproduksjon) - Ungdomspolitikere (tidlig kunnskapsbygging) - Ungdomsorganisasjoner -
--	---

Litt mer om våre verdier

(Fra resultatet av arbeidet med strategisk plan ledermøtet 4. desember 2019)

Samhold – er en verdi som betyr fellesskap, vennskap, samarbeid, sosialt nettverk, en faglig møteplass, at vi er avhengig av hverandre og har et lokalt forankret arbeid. Det rommer en felles retning, at vi står sterkt sammen i forhandlinger, tar samfunnsansvar, tar avstand fra det vi ikke synes er bra og snakker med en stemme som gir stor tyngde. Det betyr at vi er en brobygger for bøndene, har et positivt fokus, en nærhet til ledelse. Det uttrykker felles identitet, at vi deler, produsere mat for alle, at det er samhold og solidaritet mellom produksjonene, at det er samarbeid mellom samvirke, forvaltning og politisk ledelse. Det står for fadderordning, lagbygging, koordinering, og en samlet innsats for jordvern.

Solid – er en verdi som sier at vi er pålitelig, representerer hele næringa, har et langsiktig og målrettet arbeid, sikrer trygghet, setter standarden, er jordnær og har styring nedenfra og opp. Det betyr bærekraft, at grunnlaget er gården og at vi jobber for styrket økonomi. Det inneholder verdiskaping og at vi tar vare på omdømmet. Det symboliserer at vi er en maktfaktor og en premissleverandør med stor kontinuitet.

Engasjert – er en verdi som sier at vi er for utvikling, ivaretar jorden, er klimaengasjert, samfunnsengasjert og en samfunnsbygger. Vi er et tydelig talerør for bonden og bygger på medlemsdemokrati. Vi er visjonære, fleksible, og har endringsvilje. Det rommer åpenhet, aktive lokallag, at vi er en aktiv og etterrettelig organisasjon som er fremoverlent og setter dagsorden.

Kunnskap – er en verdi som beskriver at vi er profesjonelle, har yrkesstolthet og god kompetanse. Det betyr at vi strekker oss etter å finne løsninger, sikre god kvalitet, inneha og utvikle kompetanse, vise allsidighet og være åpen for utfordringer. Sentralt er å formidle kunnskap til forbrukeren. Det rommer at alt arbeid bygger på kunnskap om alle næringer. Det betyr at vi jobber for å være i forkant, tenke nye marked og være framtidsrettet. Det rommer styrke og å være pådriver for ny kompetanse, lokale tilpasninger, åpen for ny teknologi og å utnytte mulighetsrom.

Bærekraft – er en verdi som ligger i bunnen av alt arbeid som organisasjonen og den enkelte gårdbruker utøver hver dag. Vi jobber for å være klimasmart og etterstrebe bærekraft i alt arbeid.